

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 259/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Dávidom Štefankom, advokátom, Povožnícka 18, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Co/33/2024-503 z 30. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnému súdu bola 28. decembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na rovnosť a zákaz diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru a práva na rovnosť a zákaz diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Skutkové východiská a sťažnostná argumentácia

2. Sťažovateľ sa v civilnom spore domáhal ochrany osobnosti proti vydavateľovi média, ktoré zverejnilo videozáznam a články obsahujúce podľa neho závažné, nepravdivé a difamačné tvrdenia o jeho súkromnom, rodinnom a profesionálnom živote. Okresný súd Bratislava III rozsudkom č. k.

21C/108/2018-395 z 5. mája 2023 žalobu sťažovateľa zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

3. Sťažovateľ si je vedomý ustálenej judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej je dovolanie v zásade potrebné považovať za účinný prostriedok nápravy, ktorý je potrebné vyčerpať pred podaním ústavnej sťažnosti. Zároveň však poukazuje na to, že táto povinnosť nie je absolútna a ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane judikoval, že zásada subsidiarity ústavnej sťažnosti nesmie byť uplatňovaná formalisticky, mechanicky ani spôsobom, ktorý by viedol k popretiu samotnej podstaty práva na účinnú ochranu základných práv.

4. V predmetnej veci existuje podľa neho kumulácia viacerých výnimočných okolností, ktoré jednotlivo, a o to viac vo svojom súhrne, zakladajú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno nevyčerpanie dovolania klásť sťažovateľovi na ťarchu.

5. Sťažovateľ uvádza, že súdny poplatok za podanie dovolania v predmetnej veci dosahuje sumu takmer 9 000 eur, čo predstavuje objektívne neprimeranú finančnú záťaž, ktorá má reálne odradzujúci účinok a v praxi fakticky znemožňuje prístup k mimoriadnemu opravnému prostriedku. Ústavný súd aj Európsky súd pre ľudské práva opakovane zdôrazňujú, že právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru musí byť nielen formálne deklarované, ale aj reálne a efektívne vykonateľné. Ak je uplatnenie opravného prostriedku viazané na finančnú záťaž, ktorá je zjavne neprimeraná povahe veci a majetkovým pomerom jednotlivca, dochádza k porušeniu samotnej podstaty tohto práva.

6. Sťažovateľ poukazuje aj na dlhodobo ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v sporoch o ochranu osobnosti, v ktorej spravidla pristupuje k veci striktne formalisticky a odmieta dovolania bez meritórneho preskúmania ústavnoprávneho rozmeru namietaných zásahov. Dovolanie je v takýchto veciach v prevažnej miere posudzované výlučne cez prizmu prípustnosti a procesných kritérií, bez reálneho vyhodnotenia konfliktu základných práv, najmä práva na ochranu osobnosti a práva na slobodu prejavu. Za tejto situácie by dovolanie predstavovalo len iluzórny opravný prostriedok, ktorý síce formálne existuje, avšak neposkytuje sťažovateľovi reálnu a účinnú ochranu jeho základných práv.

7. Sťažovateľ tiež uvádza, že v minulosti bol verejne známy ako člen politickej strany a v predmetnom konaní nadobudol subjektívne, avšak zároveň objektívne podložené presvedčenie, že táto skutočnosť mala negatívny vplyv na prístup všeobecných súdov k jeho veci. Argumentácia všeobecných súdov, najmä ich automatické prisudzovanie statusu verejnej osoby sťažovateľovi bez časového a vecného obmedzenia, vykazuje znaky predsudkového hodnotenia a selektívneho prístupu, ktorý nie je založený na individuálnom posúdení konkrétnej situácie. Ústavný súd podľa sťažovateľa opakovane zdôrazňuje, že dôvera jednotlivca v nezávislosť a nestrannosť súdnej moci je nevyhnutným predpokladom účinného výkonu práva na súdnu ochranu. Ak je táto dôvera vážne narušená v dôsledku objektívnych okolností prípadu, nemožno od sťažovateľa spravodlivo požadovať, aby využíval ďalší opravný prostriedok v rámci toho istého systému, v ktorom už došlo k namietanému porušeniu jeho základných práv.

8. Zásada subsidiarity ústavnej sťažnosti nemôže byť podľa sťažovateľa vykladaná ako samoučelná procesná prekážka. Jej zmyslom je zabezpečiť, aby mali všeobecné súdy prednosť pri ochrane

základných práv, nie však za cenu popretia ich samotnej ochrany. V situácii, keď je mimoriadny opravný prostriedok spojený s extrémnou finančnou záťažou, zjavnou neúčinnosťou a existenciou vážnych pochybností o nestrannosti rozhodovania, by rigidná aplikácia tejto zásady viedla k popretiu samotnej podstaty práva na účinnú ústavnú ochranu. Za týchto okolností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd posúdil prípustnosť ústavnej sťažnosti v materiálnom zmysle, teda nie len formálne podľa procesných pravidiel, ale aj s prihliadnutím na uvedené dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 132 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Sťažovateľ je presvedčený, že v danom prípade sú splnené všetky predpoklady na výnimočné upustenie od požiadavky vyčerpania dovolania.

9. Sťažovateľ vytyka, že všeobecné súdy bez náležitého, individualizovaného a presvedčivého odôvodnenia konštatovali, že si mal zachovať status verejnej osoby aj v čase zverejnenia napadnutých informácií, a z tohto záveru automaticky vyvodili, že je povinný zniesť vyššiu mieru zásahov do svojej osobnosti. Takýto prístup je podľa neho založený na paušalizácii a formalizme, keď súdy nehodnotili konkrétne okolnosti prípadu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

11. Podľa sťažovateľa existujú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pre ktoré možno neprípustnú ústavnú sťažnosť (z dôvodu nepodania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu) neodmietnuť.

12. Pokiaľ ide o finančnú záťaž v podobe vysokého súdneho poplatku za dovolanie, uvedené nemožno akceptovať ako dôvod hodný osobitného zreteľa, keďže potom by výška súdneho poplatku vždy mala mať za následok nevyžadovanie vyčerpania prostriedkov nápravy zo strany ústavného súdu, avšak takúto konštrukciu pripustiť nemožno. Ak je výška súdneho poplatku za podané dovolanie podľa sťažovateľa zjavne neprímeraná jeho majetkovým pomerom, právna úprava mu poskytuje možnosť požiadať o oslobodenie od súdneho poplatku.

13. Vo vzťahu k sťažovateľom tvrdenej zjavnej neúčinnosti dovolania v sporoch o ochranu osobnosti vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu ústavný súd uvádza, že sťažovateľ toto svoje tvrdenie nepreukázal so zameraním na konkrétne rozhodnutia najvyššieho súdu v sporoch o ochranu osobnosti. Zároveň treba podotknúť, že sťažovateľ má právo podať ústavnú sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu o jeho prípadnom dovolaní, ak by rozhodnutie dovolacieho súdu bolo prejavom nadmerného formalizmu, a tak by odopieralo sťažovateľovi právo na prístup k súdnej ochrane.

14. Napokon sťažovateľ tvrdí, že stratil dôveru vo všeobecné súdnictvo, keďže pociťuje diskrimináciu zo strany súdov vzhľadom na jeho politickú aktivitu v minulosti. Politickej činnosti

a aktivite sťažovateľa sa však súdy konajúce o jeho žalobe nemohli vyhnúť. Status verejne exponovanej osoby je totiž významným determinantom rozhodovania v sporoch o ochranu osobnosti, kde žalovaným je vydavateľ média informujúceho o činnosti a živote verejne činných osôb. Sťažovateľ v podstate spája meritórny aspekt jeho kauzy s procesnou otázkou právomoci ústavného súdu. *A priori* dôvodnosť takého prepojenia nemožno vylúčiť, ale z napadnutého rozsudku krajského súdu ani z jemu predchádzajúceho rozsudku okresného súdu nemožno vyvodiť, že by sa súdy, ktoré boli povinné reagovať aj na meritórnu otázku statusu sťažovateľa ako verejne exponovanej osoby, touto otázkou zaoberali spôsobom prekračujúcim účel daný ich povinnosťou rozhodnúť vo veci samej. Ani sťažovateľ napokon neuvádza konkrétne vyjadrenia či postoje oboch súdov, ktoré by mali založiť dôvodnosť ním tvrdeného záveru o „*predsudkovom hodnotení a selektívnom prístupe*“ konajúcich súdov.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že sťažovateľom prezentované dôvody hodné osobitného zreteľa v prospech prípustnosti jeho ústavnej sťažnosti nevedú ústavný súd k záveru o nutnosti pristúpiť k výnimočnému opatreniu a prelomiť ústavou predpísaný princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu.

16. V tejto súvislosti je hodné dodať, že sťažovateľ nekritizuje len meritórnu otázku pomeriavania práva verejnosti na informácie s jeho právom na ochranu súkromia všeobecnými súdmi, ale aj nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu. V takom prípade mohol podať nielen dovolanie podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ale aj dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, ktorého prípustnosť nie je podmienená špecifickými dôvodmi (ako je to pri § 421 ods. 1 CSP), keď navyše otázka prípustnosti dovolania pre zmätočnosť (§ 420 CSP) splýva s otázkou jeho dôvodnosti.

17. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ústavnú sťažnosť ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2026

Robert Šorl
predseda senátu